

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การเปิดรับสื่อ ความรู้ และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรี ของผู้หญิงในเขตกรุงเทพมหานคร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ อันได้แก่ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ การเปิดรับสื่อ ความรู้ และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสตรี ของสตรีในเขตกรุงเทพมหานคร

การศึกษาคั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ แบบการศึกษาเชิงสำรวจ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ สตรีที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ทั้งนี้ได้เลือกใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้กรอกเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ จำนวนค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายข้อมูลในด้านลักษณะทางประชากรศาสตร์ การเปิดรับสื่อความรู้ และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสตรี ส่วนการทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน ซึ่ง ได้แก่ การทดสอบค่าเฉลี่ยความแตกต่างระหว่างสองกลุ่ม หรือ T-Test, การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance: ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวแปรอิสระ และเมื่อพบความแตกต่างแล้ว จะใช้การทดสอบหาความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่ หรือ Least Significant Difference (L.S.D.) ทดสอบหาความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ส่วนการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการเปิดรับสื่อ ความรู้ และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสตรี ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient)

จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นสตรีที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี เป็นพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้เฉลี่ย/เดือนระหว่าง 10,001-15,000 บาท ในด้านพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและเนื้อหาข่าวสารความรุนแรงต่อสตรีของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยดูข่าวสารเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรีจากโทรทัศน์ ประมาณ 3-4 ครั้ง/เดือน รับชมจากโทรทัศน์ช่อง 3 มากที่สุด รูปแบบที่นำเสนอจะเป็นรายการข่าว และเนื้อหาจะเป็นเรื่องสตรีถูกข่มขืน หรือทารุณกรรม มากที่สุด สื่อหนังสือพิมพ์และสื่อวิทยุ เป็นสื่อที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับรองลงมาตามลำดับ โดยอ่านข่าว 3-4 ครั้ง/เดือน และหนังสือพิมพ์ที่อ่านมากที่สุดคือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ รูปแบบในการนำเสนอจะเป็นข่าวมากที่สุด และเนื้อหาจะเป็นเรื่อง สตรีถูกข่มขืน หรือถูกทารุณกรรมเช่นเดียวกับโทรทัศน์

ทางด้านสื่อบุคคลนั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้พูดคุยกับเพื่อนร่วมกลุ่มอาชีพในเรื่องเกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงต่อสตรีมากที่สุดรองลงมาคือคนในครอบครัว/ญาติพี่น้อง โดยมักจะคุยกันประมาณ 1-2 ครั้ง/เดือน และพูดคุยเรื่องสตรีถูกข่มขืน/ทารุณกรรม เจ้าหน้าที่สังคมสงเคราะห์หรือเจ้าหน้าที่มูลนิธิช่วยเหลือสังคม เป็นกลุ่มที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยพูดคุยเกี่ยวกับปัญหาของสตรีด้วย พวกที่พูดคุยจะพูดคุยประมาณ 1-2 ครั้ง/เดือน จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองสิทธิสตรี/กฎหมายเกี่ยวกับข้อบังคับความรุนแรงต่อสตรี

ส่วนเรื่องของระดับความรู้เกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงที่กลุ่มตัวอย่างมีนั้น พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรีนั้นพบว่า อยู่ในระดับน้อยมาก มีบางส่วนที่เคยแจ้งตำรวจเมื่อพบเห็นเหตุการณ์สามีทำร้ายภรรยา และบางส่วนได้แนะนำหน่วยงาน/มูลนิธิที่ให้ความช่วยเหลือ โดยได้แนะนำมูลนิธิปิณดา หงสกุล เพื่อเด็กและสตรี มากที่สุด เนื่องจากมูลนิธิดังกล่าว มีความน่าเชื่อถือ ส่วนการมีส่วนร่วมอันได้แก่ การบริจาคเงิน การช่วยเผยแพร่ความรู้ให้ข้อมูลเรื่องความรุนแรงแก่ผู้อื่น การเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครนั้น พบว่าแทบไม่มีเลยหรือน้อยมาก และความบ่อยครั้งในการเข้าร่วมสัมมนาเกี่ยวกับปัญหาสตรีที่เกิดขึ้นในสังคมนั้น กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดไม่เคยเข้าร่วมสัมมนา แต่ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่ารัฐควรจะมีนโยบายเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในสตรีที่มีอายุระหว่าง 15-21 ปี โดยประเด็นที่ต้องเร่งแก้ไขอย่างเร่งด่วนคือ ประเด็น ปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัว